

Vzájemný vztah volyňských Čechů a jejich velitelů v prvním zahraničním odboji (především v České družině a Legiích) a též ve druhém odboji (hlavně v 1. čs. praporu, 1. čs. brigádě, 1. čs. sboru) by měl být výrazněji a hlouběji historicky studován a publikován.

ZPRAVODAJ

Sdružení Čechů z Volyně a jejich přátel

9/95
ročník 5

Ludvík Svoboda a volyňští Češi

Na letošní 25. listopad připadá 100. výročí narození armádního generála Ludvíka Svobody, účastníka bojů čs. legií za 1. světové války, velitele československých vojenských jednotek v SSSR za druhé světové války, ministra národní obrany Československé lidové demokratické republiky, který byl začátkem 50. let suspendován, nějakou dobu vězněn, vyšetřován a nakonec propuštěn z armády, kde jeho místo zaujal kariérický dr. Alexej Čepička. Až na zákrok Nikity Chruščova byl v roce 1948 znovu povolán do armády a jmenován velitelem Vojenského akademie v Praze.

Po odchodu do důchodu, činnorodě výpěněho činnosti ve funkci poslance Národního shromáždění, který zejména dbal o nápravu křivd a prosazování oprávněných regionálních zájmů i působením ve Vojenském historickém ústavu a v ústředním výboru Čs. svazu protifašistických bojovníků, se celou svou obnovenou autoritou zasazoval o rehabilitaci účastníků odboje postížených perzekucemi. Angažoval se takto v záležitosti gen. H. Píky, plk. Korycha, gen. Beránka, B. Landra, Drgáč, Duce, plk. Holby, gen. Klápáka, plk. Knopa, gen. Noslaja, gen. Nováka, plk. Pelikána, gen. Resslera, gen. Píkyria a dalších.

Zůstal ovšem členem KSČ, strany, do níž vstoupil v roce 1948 v upřímném přesvědčení, že komunisté zajistí naši zem vnější bezpečnost a všestranný rozvoj. V tom se mylil, stejně jako téměř 40 procent našich lidí, kteří volili KSČ v posledních svobodných volbách. Ve své politické víře setrval, přesvědčen, že křivdy a zločiny jsou anomáliím vybočením od ideálů socialismu a komunismu. Nechápal ještě to, co naprosto přesvědčivě dokázala až dnešní doba, že socialismus sovětského typu je neremotivovatelný, protože jeho praxe je založena na chybných teoriích a zvrhává se v diktaturu stranické oligarchie.

Víra v ozdravný socialismus se v mentalitě Ludvíka Svobody spojovala s jeho vlasteneckou toužbou po sociálně spravedlivé, demokratické, zahraničně politicky zabezpečené a všestranně prosperující Československé republice. Utopeničtí teze tužby nebyla tehdy tak zřejmá, aby se mu to mohlo mlti za zlé. Z tohoto stavu myšlení a ctiění Ludvíka Svobody, který harmonicky, i když neradně, spojoval české a československé vlastnictví se slovanskou vzájemností, demokratismem a ideálně viděným socialistickým internacionálním myšlením, vyplýval zcela přirozeně jeho příklon k Pražskému jaru. Rozhodně se nezrodil dnem volby za prezidenta socialistické republiky v březnu 1968. Přes pokročilý věk byl v té době

požádán o přijetí nejvyšší státní funkce, neboť iniciátorem odvážného pokusu o revoluční reformu, kasárského komunismu se jevil jako komu, který vzhledem ke své účasti v prvním i druhém odboji vhodné symbolizuje kontinuitu tradic vzniku a obnovy samostatného česko-slovenského státu a jeho poválečného vývoje až k socialismu s lidskou tváří.

Přijal tento úkol tak, jak byl po celý život zvyklý přijímat úkoly, před které ho stavěla nezbytnost vyplývající z jeho přesvědčení o nutnosti sloužit národu a vlasti.

Tentokrát se tato služba stala břemenem nad jeho síly. Přes dobrou vůli zachránit vlast před katastrofou ničivého násilí a vzduch stačenému odmítnutí brežněvského scénáře internacionální pomoci s nastolením dělnícko-rolnické vlády se mu nepodařilo zabránit normalizačtím likvidaci iluzi o demokratickém socialismu. Stáří a postupující nemoc ochromily jeho síly natolik, že se už nedokázal vzpřítit tomu, aby se jeho autoritou dekorativně zakrývalo bezpátečné vazalství husákovského režimu.

Dnes by se dožil toho, co je v našich dějích napádné časté, že od slávy a poct se naráz přechází k opačné krámosti, již je zatracování a hanobení. Ať už Ludvíka Svobodu někdo miluje anebo nenávidí a zavrhne, nesporné je, že byl velkou osobností, která sehrála i v řadě klíčových událostí našich novodobých dějin významnou roli a která má tudíž nárok na spravedlivé hodnocení, které vidí klady i zápor ve správných poměrech.

Volyňští Češi mají jako etnikum k Ludvíku Svobodovi zvlášť těsný vztah, neboť Ludvík Svoboda jako organizátor zahraničního vojenského odboje na Východě a velitel čs. vojenských jednotek v SSSR se dostal do přímého kontaktu s volyňskými Čechy, neobyčejně vysoko hodnotil jejich obětavé vlastnictví a jejich podíl na výstavbě a bojové činnosti čs. vojenských jednotek, praporu, brigády a nakonec armádního sboru. Lze říci, že ve své funkci zasloužil do života celé české Volyně do osudů tisíců jednotlivých volyňských Čechů a jejich rodin. Velmi mnoho mužů i žen z české Volyně k němu získalo trvalý vztah jako k veliteli a soudce podle četných svědectví je tento vztah v naprosto převládající většině veskrze pozitivní.

Poprvé se Ludvík Svoboda setkal s volyňskými Čechy v Polsku u onom dramatického roce 1939 jako velitel tamější čs. vojenské skupiny; z níž měla vzniknout československá legie v síle tří brigád. Ve svých pamětech Cestami života píše o volyňských

Čechů se zřetelnou vřelostí. Dovolím si předstít úrytek listu čestí našich vojáků do výcvikového tábora v Lesně ve dnech vypuknutí války: "Po několika dalších hodinách jízdy se ráz krajiny náhle změnil. Po obou stranách tudy se začaly objevovat úhledné domky a zahrady, vzorně sklízená pole, připomínající příslušníku skupiny náš penkov. Transport přijžděl Volyňi, krajem českých kolonistů. Vlak zastavil v malém městečku Zdobunově, polské zdravotnické sestry podávaly do vagonů občerstvení. V další stanici, v českém Kvasilově, si naši krajané zastavení transportu dokonce předeem vyjednali. Setkali s našimi krajany bylo dojemné, lidé se objímali a líbali. Pro volyňské Čechy byl náš transport velkou událostí, po dlouhé době uviděli opět české prapory, slyšeli český zpěv, hovořili s nimi lidé z jejich vzdálené vlasti."

Svoboda dále cituje autentický záznam z válečného deníku skupiny: "... stojíme na stanici Rovno. Opět zde vidíme celou řadu vářů našich lidí, kteří nás vítají již v Kvasilově, pak sedli do auta a jeli do Rovna, aby nás vítali s hubdou, bylo vyprovázela na nádraží záložníky. Vířala nás sta milujících slovanských duší s výrazem lásky i radosti. Zpěv, provalování slávy a hostění nebralo konce. Ženy, hoši a dívky brali od našich chlapců na památku naše trojbarvé stužky, československé mince, poštovní známky apod."

Pouta našeho vojenského odboje s českou Volyňi nekonečně jenom, středem vítáním čs. vojáků. S volyňskými Čechy se poštálo pro výstavbu československé brigády v Polsku, 5. září 1939 se L. Svoboda obrátil dopisem na redakci Krajaných listů v Lucku s prosbou o rozšíření příloženého náborového provalení. V dopise stálo: "Prosíme Vás proto, bratři, abyste připojené provalení plakatovaly ve Volyňi a provedli nábor zbraněschopných mužů do naší legie. Vímě, že učiníte vše, co je ve Vašich silách. Polské úřady zařídí odeslání dobrovolníků do našeho tábora. Vzhůru do boje za svobodu! Provalení k volyňským Čechům pak začínalo slovy: "Bratři! Na základě výnosu prezidenta Polské republiky ze dne 1. září 1939, jímž bylo v Polsku povoleno ustavení československé legie, volám Vás, bratři Volyňští do zbraně! Vstupte k nám, bojujte za svobodu Polsky a Československé republiky! Čekáme Vás, vlast volá!"

Na tuto výzvu do tábora legionů během pouhých čtyř dnů stálo přijet na 60 dobrovolníků, když tábor musel být narychlo evakuován před blížící se frontou.

České vesnice na Volyňi, které se v té době dostaly pod sovětskou správu, staly se utoučištěm desítek českých běžců. 27. září dorazila do Českého Kvasilova, jak známo, skupina 27 mužů a 7 žen, která se stala základem

dem postupně se rozrůstající skupiny, jejich organizace se ujal prof. B. Nekvasil, Karel Trojáněk, Jiří Lizálek a Jan Mareš. Krajané je pohostinně přijali ve svých rodinách. Skupina se organizovala způsobem, který spojoval spolkové principy s vojenskými organizačními zásadami. Postupně přicházeli další běženci, vojáci i političtí emigranti, usazovali se v různých českých obcích a zapojovali se do činnosti skupiny, rozvíjely se kvalitativně. Členi na se čtyři rozptýlené po celé oblasti Volyně - v Mirošovicích, Hlinsku, Zavidově, v městě Rovnu, v Zdobulově, Dubnu, Šepetově, Radvílově, Českém Straklově, Hulčím Českém, Manievičích, Lucku, Lovově, Grimalově.

Po zdoluhovém ústí skupina navázala kontakty s hlavní skupinou pplk. L. Svobody internovanou v Jarmolinách a ten si dlouze dopisoval s jejími představiteli a dožadoval se o sovětských úřadech sloučení obou skupin, až se konečně 21. března 1940 kvasilovská skupina v počtu 149 lidí ve stanici Šepetovka, kam přicestovala zvláštním transportem, spojila se "Svobodou". Nejenže se sebou vezla velké množství zlatých rublůček, který byl větškem sbírky mezi volyňskými Čechy na československý zahraniční odboj, ale se skupinou přijela na zaplacení i řada volyňských Čechů, kteří se hlásili do československé zahraniční armády. Byli to jen z Hulčic bratři Horvokové, Kocanda, Sokol a další.

Ludvík Svoboda ve svých pamětech obnáší pěti o této kvasilovské skupině, která nalezla pohostinný azyl na české Volyni, připomíná přitom historii vzniku české kolonie na Volyni a o volyňských krajanech se vyslovuje s nelibou úctou, sympatiemi a vědeckostí jako o vlastencích, kteří věnovali své životě své síly národně osvobozeneckému boji.

Bylo to upřímné ocenění jejich zásluh. Jíž v Buzuluku se shromáždila v řadách 1. čs. samostatného praporek početná skupina 52 volyňských Čechů. Půlku ji nejlepším vojákům, což Ludvík Svoboda vědecky zdůrazňoval, 22 jich padlo v prvním boji u Sokolova. Ostatní šli dále strastiipnou bojovou cestou brigády a bojevali udatně jako např. velitel tanku Josef Toušek, hrdina z bojů u Vasilkova a o Rudu před Blouh Cerkvi. Nedávno byl povýšen do hodnosti generál-majora.

Největšího pouta spojila volyňské Čechy a Ludvíka Svobodu na jare 1944, kdy se vyčerpaní a v těžkých bojích oslabená 1. čs. samostatná brigáda přesunula do osvobozené Rovenské oblasti, sídliška české menšiny, a začala tu nadšený příliv dobrovolníků, kteří ji umožnili nahradit ztráty a postavit celou armádu sbor Ludvík Svoboda, naplněný obdivem k volyňským Čechům přišel. "Odvodní komise měly den co den od časného rána do pozdních večerních hodin plně ruce práce, aby příliv nových šli stačily odbovat. K odvodům doprovázely dobrovolce hubdy. Přicházeli i starí a slabší už neschopní. Hlásili se ovšem i taková, jirně ne měšice, ale celé roky chyběly k stanovené věkové hranici." Svoboda pak uvádí případ šestnáctiletého Oldřicha Holuba, který se vyznamenal za bojů v Karpatech. "K těm volyňským Čechům," píše Ludvík Svoboda dále, "kteří k jednotce přišli už v Buzuluku a později v Novochoopersku a šli s námi cestou krvavých bojů od Sokolova přes Kyjev až do Volyně - k Pernému, Rejkovic, Kaufmanovi, Právkovi, Sormovi, Hábovi, Krobobí, Touškovi, Malinskému, Campyru, Kasičovi, Sencukem a jirně se v jarních měsících čtyřicátého roku na Volyni hlásily denně desítky a stovky dalších. Mnoho z nich se v pozdějších bojích v Karpatech, na Slovensku i Moravě vyznamenal: Valeta, Kliment, Vítek, Opocenský, Kačirek, Hrádek, Fendr, Zámečnický, Mojižis, Rajim, Gregor, Linoha, Váček, Šobek, Hroch, Červjak, Somol, Kulíš, Poničelský, Pochožaj, Doležal, Hnídek, a další

a další. Mnozí jich bylo. Stovky. Jestliže k 18. března 1944 měla brigáda 1839 příslušníků mužstva, pak o tři dny později počet mužstva dosáhl už čísla 4010. Deník brigády zaznamenal i v dalších dnech četné přírůsky. 26. 3. 1944 - 5325 vojínů. Odvodní komise měly co dělat, aby tento nápor zvládly. Přicházeli celé rodiny. Mnohdy museli členové odvodních komisí dlouho přemlouvat někoho z mnohoblatné rodiny, aby se vrátil na svou úrodnost a staral se do konce války o své hospodářství. Takové bylo vlastenecké citění volyňských Čechů. Z 45.000 se jich postupně přihlásilo na 12.000. A mezi nimi 600 žen. Všichni se chtěli zasloužit o osvobození staré vásti."

Nemění vtěl cíty, jaké k volyňským Čechům choval generál Ludvík Svoboda, nacházíme i ve vztahu volyňských Čechů k Ludvíku Svobodovi, jak o tom svědčí četné vzpomínky českých Volyňanů, kteří pod jeho velením prošli těžkými zkouškami války. Ludvík Svoboda patřil také k těm, kdo se ve funkci ministra národní obrany zasloužil o co nejrychlejší a nejefektivnější vyřešení všech problémů souvisejících s reparací volyňských rodin. Podporoval všestranně i setravaně frontových bojovníků z řad volyňských Čechů v armádě a snažil se zabezpečovat jejich uplatnění.

Dnes, kdy si připomínáme nedožití 100. narozeniny Ludvíka Svobody, je třeba zdůraznit jeho příhnutí k volyňským Čechům jako ryzim patriotům, kteří se vsukují jako celek, a v tom celku každý zvlášť, mimořádně zasloužili o osvobození vlasti a kteří svůj vroucí vztah k zemi svých dědů osvědčili i v mírovém životě, i když se jim ne vždy dostalo náležitého vědku.

Pokud jde o Ludvíka Svobodu, je nutno spravedlivě ocenit jeho zásluhy o první, a zejména o druhý odboj a uvažlivě se zřetelom k obtížným podmínkám a neuchitelnosti jejího dění hodnotit i jeho činnost ve funkci ministra národní obrany i prezidenta republiky. Sotřkáme-li se s kritickými vyhrádkami k němu, kterým momentům jeho poválečné činnosti, nepomínáme, že ani on, jako nikdo z lidí nebyl ušetřen chyb a omylů, z nichž lektérsky by se zcela jistě vyvaroval, kdyby věděl a poznal, co dnes víme a co jsme poznali my. V žádném případě bychom však neměli připustit, aby kritické vyhrady vůči němu zastínily jeho nesporné a trvalé zásluhy, které vcházejí do dějin. Vždy bychom měli přitom rozlišovat mezi kritickým hodnocením a zlovolným znevážováním hodnot, které mají být národu v zájmu jeho morálního zdraví sváté.

Dr. K. Richter, vojenský historik

Bývalý český Voklov má 125 let

Dne 7. srpna t. r. jsme odjeli do Rovna, abychom mohli navštívit nyníjší obec Voklovce u Dubna. Mezi turisty bylo asi 20 volyňských rodáků a jejich potomků.

O dopravě se postarala cestovní kancelář Panecst. Cesta proběhla rychle a hladce. Rovněž uspokojivo bylo ubytování v hotelu Turist.

Hlavním cílem tohoto zájezdu, jak jsem již uvedl, byla návštěva Voklova u příležitosti sto dvacátého pátého výročí jeho založení. Inicátorem této akce byl p. Pančíř z Lovosic, též volyňský rodák a dobrý organizátor.

Dne 8. srpna jsme odjeli na místo. Byli jsme přijati panem starostou obce, pak jsme navštívili kostel. Kostel je vše spjat s bývalými českými obyvateli Voklova. Na českém hřbitově se konala sv mše v přírodě. Hřbitov je dobře udržovaný, byl očistěn od plevele a uklizen. Po mši se setkali místní občané s hosty z Čech. Bylo to velice upřímné setkání, lidé se vyptávali na své známé a vznikla překrásná atmosféra.

Před novou školou se uskutečnil krátký kulturní program, který jsme zhlédli. Byli jsme

velice pěkně pohostěni. Pak se zpívalo. Zde jsme ale zdaleka ne své hostitele nestálili, jejich zpěv byl oslavou jejich folkloru a vznikla upřímná pospolitost. Keřitel školy recitoval Ševcenka v češtině. Vyprávěl. Treba takový případ. Když dlužník chěl vrátit peníze bohatému sedláku zvanu Mráčkovi, pan Mráček mu řekl, zda je tak bohatý, že vraci i s úroky. V takovém duchu se nesly vzpomínky.

Vlasty mělo bývalými a nyníjšími obyvateli Voklova jsou nadmíru dobré. O to se stará hlavně pan Sova, Čech bydlící ve Voklově. On zaručoval, aby se uskutečnilo vše, co bylo třeba.

Dle sdělení pana Pančice starosta dělal všechno nezbitně. Odmlí finanční vyrovnání. Pro celou věc udělali mnoho a patří jim všem dík. Kadek VTK

Běda poraženým - hanba vítězům?

V týdenu Lounska, Zatecka a Podbořanska Svobodný hlas, jemuž by více slušel název Freie Sudetenemitei, byl v říjnu uvedenem na pokračování obsáhlý článek pod titulem Běda poraženým, v němž na základě anonymních výpovědí její redaktorky Květa Tošnerová a David Hentl líčí okolnosti údajného dosahu sudetských Němců, k němuž mělo dojít v listopadu 1945 a v červnu 1945. Ze spojení lučící na něm obviňují také "Svobodu" a tak napřímí i nás, příslušníky československé zahraniční východní armády z řad volyňských Čechů.

Pomíneme-li morální hledisko, že se volyňští Češi nikdy a nikde nepodostupili ani za války zločinů proti civilním obyvatelům, jsou ve výpovědích anonymních svědků informace také toho druhu, že "Svobodovi byli samý Mongol" nebo že "měli velitelství v Postoloprtech". K uváděným okolnostem mělo docházet začátkem května a června 1945. V té době byl jednotky 1. čs. armádního sboru dislokovaný v okolí.

Zvláštní vojská skupina "Žatec" vznikala postupně během června a července 1945. V Postoloprtech nikdy žádné velitelství neměla. Byli v ní soustředěnými příslušníci 1. čs. arm. sboru v SSSR z řad volyňských Čechů za účelem demobilizace a ustředování. Velitelem skupiny byl pplk. Jaroslav Perný. Zemřel 18. března 1994 ve věku 88 let.

Domníváme se, že by tuto insinuvaci (křivé obvinění) nemělo nechat bez povšimnutí nejen Sdružení Čechů z Volyně a jejich přátel, ale také Český svaz bojovníků za svobodu, protože se dotýká či Svobodovy armády, jejíž podstatnou část tvořili právě volyňští Češi, kteří se po demobilizaci usídlili také na Zatecku a Podbořansku.

A pokud chtějí sudetští Němci v rámci vyrovnání s minulostí počítat na Lounska, Zatecku a Podbořansku své případné mrtvé, ať při tom laskavě vymeňují Svobodovce včetně volyňských Čechů, kteří se nikdy a nikde nezamířovali k takovým zločinům, jakým bylo kupříkladu vyvráždění občanů České Maliny na Volyni příslušníky německé armády.

Proti sudetským a jiným Němcům jsme bojovali jenom na frontě.

pplk. v. v. prof. Jaroslav Chudoba
býv. náč. štábu, zvl. voj. skup. 2272 "Žatec"

ZPRÁVY Z REGIONŮ

Ukrajina nezapomněla

Prezident Ukrajinské republiky rozhodl výnosem ze dne 10. 3. 1994 o udělení pamětní plakety k 50 výročí vlezého zakončení druhé světové války všem žijícím bojovníkům, kteří se zúčastnili bojů na východní frontě a osvobodili Ukrajinu. Toto ocenění jsme 25. října t. r. obdrželi také my, příslušníci 1. čs. arm. sboru v SSSR, kteří máme svůj domov na Rakovníku.

Předání pamětních plakátů mělo důstojný a slavnostní ráz. V kulturním centru Rakovníka se sešli zástupci velvyslanectví Ukrajinské republiky plk. Vladimír Vojna, vojenský a letecký přítelec, pplk. Valerij Borodjokno, jeho zástupce, generálmajor Sedláček, člen UV ČSBS a předseda CSOL, přednostka OKU Ing. Chalupský a jeho náměstek pan Kašpar, za místský úřad z Rakovníka Mgr. Laška, velitel posádky plk. Ing. Pečár a další hosté. Přítomno bylo 64 členů naší okresní organizace ČSBS, navštívených k významnému.

Slavnosti, obsáhlý a výstřední, emotivně laděný projev přednesl plk. v. v. prof. Jaroslav Chudoba. Projel úpinnou vědnost za uznání i našich zásluh v boji proti společnému nepříteli v letech 1941-45, vzpomněl, jak vznikl náš stát - Československá republika - a jak za její osvobození z nacistické okupace bojovaly naše vojenské jednotky na východě i na západě, u Tobruku, v Anglii, u Dunkerque i na Dukle.

Zhodnotil také účast i zásluhy volyňských Čechů v těchto bojích - zvláštní pozorost věnoval záče Česko a Ukrajinského Malina 13. 7. 43, která se tak stala symbolem společného utrpení Čechů a Ukrajinců na Volyni. Důrazně odsoudil uplatňování domnělých nároků a požadavků sudetských Němců. Svůj projev uzavřel básní Prvít Ukrajini, kterou napsal náš krajan Václav Símek, autor zredované publikace U nás na Volyni. Báseň je vyjádřením našeho úpinného citového vztahu k zemi, jež byla po dlouhá léta našim domovem.

S krátkými projevy vystoupili rovněž pplk. Vojna, generálmajor Sedláček, Ing. Chalupský a pplk. Pečár. Následovalo předání pamětních plakátů a slavnostní oběd, který zajistila voj. posádka v Rakovníku.

Tato akce byla u nás na Rakovníku důstojně uzavřena odstav 50. výročí konce 2. světové války a osvobození národů Evropy z nacistické okupace.

Rusko ani Ukrajina nezapomněly na ty, kdo se těchto osvobodzovacích bojů zúčastnili. Zůstává ale trpky pocit, že někdo přeci nejzapomněl.

Mikuláš Vondráček
předseda OV ČSBS v Rakovníku

Mohelnický region

9. září 1995 se v kulturním domě v Lošticích uskutečnilo druhé setkání našich krajanů z regionu Mohelnice. Protože se v letošním roce konalo hodné setkání v rámci oslav 50. výročí osvobození, netekali jsme na této akci velkou účast. Jak milé však bylo naše překvapení, když se nás sešlo 116!

Setkání se všem velice líbilo. Předseda regionu Josef Řeř předsedl projevům, v němž vzpomněl na život volyňských Čechů na Volyni, na jejich odchod na frontu, strasti osamělých žen a matek až do odjezdu do vlasti. Děle promluvil předseda SČVP z Uničova, zástupce naší studentka hudební z Podkarpatské Rusi, zatancovali taneční kroužek z Loštic a to od malých žáčků až po ty největší, zazpíval pěvecký kroužek, recitační kroužek recitoval verše od Jiřího Řebla a Jana Pospíšila. Nádherné vystoupení měly i maržortky a za to vše i za hezkou hudbu můžeme poděkovat panu Josefu Machovi, který to všechno zorganizoval.

Na závěr setkání jsme si společně zazpívali "volyňské hymny", a to: 60 let učo a Návrat domů. Přejeme si, aby takových setkání bylo více.

Na žádost členů regionu napsala Jarmarová

Cheský region opět sněmova

"Za rok opět na shledanou" zaznělo z mnoha úst, když jsme se loni rozcházelí z našeho prvního společného setkání. V tu chvíli zje-

mě nikdo nebral vřelá slova opravdu vážně, leď stalo se.

Z popudu mnoha našich členů, ale i ostatních přátel se sešel výbor, vše se důkladně prodiskutovalo a bylo rozhodnuto. Termin setkání byl stanoven na 14. října a sešli jsme se opět v klubovní místnosti chebského nádraží.

Nejdříve se tak trochu schůzovale. Úvodní projev přednesl vedoucí regionu paní Ludmila Máčová, která seznámila přítomné s činností a složením výboru a byly provedeny doplňkové volby na neobsazené místo kulturního referenta. Tuto činnost vykonával pan Jiří Křivka, který v červenci letošního roku náhle opustil naše řady. Minutou ticha uctili ústátní setkání jeho památku.

S činností a hospodařením regionu seznámila přítomné hospodárka, paní Lydie Ollmannová, která potěšila celé jednání fidli. Velmi putavé projevy přednesl pan Jiří Máca a pan ThDr. Jan Křivka. Pan Máca se ve svém projevu zaměřil na období usídlování našich předků na Volyni a pan ThDr. Křivka seznámil přítomné s kulturním a společenským životem v obci Strakov na Volyni podle dochovaných kronik a přiblížil přítomným též život a problémy Čechů z východní Volyně, krajinou od Černobylu a zmínil se i o Česích z Kazachstanu.

Paní Libuše Pancířová se s přítomnými podělila o své zážitky ze zájezdu rodáků z Voklova na Volyn letos v srpnu a paní Darina Šašíková přednesla překrásnou báseň Alexandra Pichra "Rodák z Volyně". V závěru našeho programu byla přítomným přečtena jména všech našich jubilantů, kteří se v letošním roce dožívají kulatých a pūkálkatých výročí. Srdce nám jsme jim všem poblahopřáli, připíli na jejich zdraví skleničkou vina a společně jsme si zazpívali.

Po skončení úvodního programu se rozprúdila meď krajany živa debata. Se se nám hodně, přišli nejen členové ale i hosté, a to nejen z našeho regionu, ale i "přespolní". Přijeli rodáci z Prahy, Rakovníka, Plzně, Lovosic a z mnoha dalších míst. A tak není divu, že se debatovalo a vzpomínalo na všechno to hezké, co jsme kdysi společně prožili, ale i na to horší a smutné, takže sem tam i slzička ukápala. Hlavně se ale zpyvalo a hodně se tančilo. K poslechu a k tanci nám hrálo vynikající hudební trio Rosti Odrštila, mimochodem také rodák z Volyně, výborného muzikanta, zpěvka a baviče. Čiňli bychom mu ještě jednu srdečné poděkovat a nejen jemu, ale celému triu.

Děkujeme touto cestou také všem našim ženám, které se postaraly o bohaté pohostění. Přípravily chlebičky, napěky nepřehledné množství koláčků, cukroví, rolád, dortů a jiných dobrot.

Náš dík patří také všem našim členům, kteří formou peněžních darů podporují náš region a hlavně našemu sponzorovi, panu Jiřimu Máčovi, bez jehož pomoci bychom si vůbec netroufli podobnou akci uskutečnit, protože nemáme potřebné ekonomické zásemy.

Všem dohromady pak děkujeme za návštěvu a za to, že přispěli k vytvoření tak nádherné a nezapomenutelné atmosféry.

Dovolte nám proto, abychom se rozloučili slovy jedné naší písně:

"... tak dobří přátelé se hned tak nesejdou, nebudem si říkat sbohem, ale na shledanou..."

Ano, vážení krajané, za rok opět v Čebu na shledanou.

Za chebský region Lydie Ollmannová

Blahopřání

Dne 30. 10. 1995 obdrželi naši černošyřtí krajané z Krupky české státní občanství - celkem 72 dospělých a 25 dětí. Na členských schůzi SČVP dne 4. 11. vystoupil Vladimír Gabriel z Krupky a s velkou radostí nám tuto radostnou událost oznámil.

Děková všem těm, kteří jakýmkoli způsobem pomohli při získání občanství. Velkou radost projevily i další rodiny z Krupky, manželé Pišlová, Strupňských a další.

Mý všichni z toho také máme velkou radost a přátelíme z Krupky blahopřání. Mrzí nás, že prozatím tou radost nemohou sdílet i naši přátelé z Oseka. Ti přijeli o rok později - již z Ukrajiny - a teď mají potíže se získáním dokladů o propuštění ze státního svazku Ukrajiny.

Za region Teplice - Bítovský

Po stopách bojů

K 51. výročí karpatsko-dukelské operace zorganizovala vedoucí pražského regionu Irena Malinská s pomocí několika dalších členů SČVP zájezd po stopách bojů v Dukelském průsmyku.

Cesta ubíhala rychle při zajímavém výkladu I. Malinské o krajine, kterou jsme prožili. Své osobní zážitky přidala také jako zdravotnice Československého armádního sboru. Podle plánu zájezd jsme 5. října odjeli na polské území a naše první kroky vedly na kótu 534, kde nás polská průvodkyně seznámila s postupem ČAS v roce 1944. U města Dukly jsme položili věnec na hřbitově padlých a navštívili město Krosno. 6. října byly zahájeny vzpomínkové slavnosti s pokládáním věnců v Dukelském památku a ve Svidniku za účasti našich i zahraničních delegací a široké veřejnosti. S dojetím jsme sledovali tento pietní akt. Nezapomínáme na ty, kteří položili své životy, abychom mohli žít v míru v osvozené vlasti. O hřbitově padlých se doberie starají příslušníci slovenské armády. Jen nás překvapila nová úprava hřbitova v Dukelském památku, kde mnozí již nenášli jména svých druhých, kteří jsou tam pohřbeni. Již mnoho krajanů navštívilo tuto památná místa.

Loňský zájezd k 50. výročí přetvoření československé hranice v Dukelském průsmyku a letosní k 51. výročí Dukelsko-karpatské operace a 50. výročí ukončení války hodnotíme jako nezapomenutelné pro všechny účastníky. Z rozhledny jsme viděli poddukelský kraj, tak krásný a tichý. Jen pomníky a muzeum v přírodě připomínají hrůzy války a tisíce padlých. Den pro nás plný dojmů byl ukončen slavnostním večírkem. O svých zážitcích z doby války vyprávěli I. Malinská, L. Horáková, V. Romanenko a V. Slavík. Dlouho do noci se zpívaly známé písně a navazovala nová přátelství.

Při zpátění cestě jsme uctili památku padlých polozemců kytice na vojenském hřbitově Hájce-Nicovo u Liptovského Mikuláše. Po celou dobu zájezdu bylo teplé, téměř letní počasí, pravý opak podzimu v roce 1944. Ireně Malinské patří poděkování za vzornou organizaci zájezdu.

Miluše Dědková-Průšová

Opera:

V minulém čísle se do článku o zájezdu na Duklu vloudula autorovi chyba, kterou uvádíme na pravou stranu. Ve třetím sloupci, 2. odstavci uvedl, že pl. Nečasová se narodila jako pohrobek. Není tomu tak. Narodila se ještě za otceva života, ale otec byl již na frontě.

Strach má velké oči

Svatý, svatý Mikuláši,
na tom mostě dohne straši!

Stalo se to na Volyni v roce 1946 na Mikuláše. Sestra měla tři děti a my jsme měli tříletou dcerušku, a tak mě manželka se sestrou připravily masku, oblékly mne za Mikuláše a já jsem rozcádl dětem dárky. Manželka měla ještě svobodnou sestru a dala mi pro ni také dárky a já jsem jí ho také

odnesl. A pak jsem se z tohoto svatého posláni vrátil domů. Na zemi ležel sněhový poprašek a moje obličej bylo v velké části bílé, takže mě na sněhu nebylo vidět. Mezi námi a Janovými jsem na mostě potkal "přeselenku", která se na Volyn přistěhovala z Polska. Chláš jsem udeřil legraci, zesílil jsem hlas a řekl: "Dobrý večer, pani Leskovičová". Na okamžik se zastavila a začala se křivčat, ale najednou začala hrozně křičet a utíkat.

"Volaj jsem na te! "Nebojte se, to jsem já. Věna váš soused." ale ona mě pro svůj křik ani neschylovala.

Druhý den ráno k nám přišla s manželzem a vyprávěla, že u nás na mostě straší. Nebyl jsem právě doma, a sestra se jim snažila vysvětlit, že jsem to byl já, ukázala jim i mikulášské obličej, ale všechno nadarmo. Nevěřili. Pani tvrdila, že by Věnu přece poznala, ale tenhle hlas byl hrozně silný a ozýval se zpod mostu a to strašidlo bylo třikrát větší než Věno. Přes všechnu snahu se sestře nepodařilo je přesvědčit, že jsem to byl já.

Dovedete si představit moje překvapení, když jsem po dvaceti letech přijel na Volyn a zjistil, že ta pověst, že na mostě straší, dodnes přezítá. Václav Bižovský

Naši jubilanti

Žatecký region

Blahopřání a náš dík!

Dne 25. října oslavila pí. Marie Pánková své narozeniny. Nebyly se kulaté, ale jisté stojí za náš pozornost. Co všechno tato skromná a milá žena ve svém věku - možu-li prozradit - 73 letě ještě dokáže! Prošla frontou v bojích z Volyně do vlasti našich předků. Nebyla to ještě procházka růžovým sadem, a po celá léta stále veřejně pracuje - ve Svazu bojovníků za svobodu, a od založení SČVP je v žateckém regionu jeho předsedkyní. Po mnoho let jezdila v Čaduku jako vedoucí zájezdové skupiny na Volyn. Nyní má svou cestovní kancelář a nám, krajanům stále umožňující zúčastňovat se zájezdů do našich rodíků. Já se již mnoho let těchto zájezdů zúčastňuji, a se mnou mnoho ostatních, a domnívám se, že nejenom já oceňuji její práci, snahu a velkou obětavost, kterou nám prokazuje.

Cháta bych jí tímto popřál za náš celý region hlavně mnoho a mnoho zdravků do dalších let, mnoho sil a elánu v její nelécké a obětavé práci. Zároveň mluvím i za své rodáky z Novokrajeva. Ještě jednou mnoho zdraví a náš upřímný dík!

Za žatecký region Kamila Ondrová

Cheský region

Dne 12. dubna t. r. oslavila překrásně kulaté narozeniny 80 let pí. Marie Hrušková, rodáčka z Volkova, bytem Nový Kostel. 27. května se dožil 65 let p. Vladimír Zýval, rodák z Volkova, bytem Nový Kostel. Dne 23. 8. se dožil 75 let p. Bohumír Molík, rodák ze Sítiného, bytem Nový Kostel a 29. 8. 70 let p. Milan Procházka, rodák ze Švihova, bytem Švihov u Oráčova, okr. Rakovník. Dne 8. září se dožil 60 let p. Václav Florián, rodák z Turkovíc, bytem Živočive. Dne 10. září oslavil 85 let

p. Václav Suk, rodák z Turkovíc, bytem Věboř. 23. září se dožil 75 roků pí. Emilie Bačovská, rodáčka z Chomoutu, bytem Dobroše a 14. října oslavil 70 let p. Antonín Bárk, rodák ze Smolárny, bytem Sítiny u Bart. Lázní.

Jménem chebského regionu všem jubilantům srdečně blahopřeje
vedoucí Ludmila Mácová a matřičkářka
Lydie Ollmanová

Olomoucký region

V letošním roce se dožívá p. Jaromil Salmec 60 roků, Marie Nováková 70 roků, Olga Ciglová 70 roků a Libuše Hibrantová 70 roků.
Olomoucký region všem blahopřeje!

Naše řady opustili...

Práský region oznamuje, že zemřela jeho členka pí. Evženie Pecháčová rod. Paterová z Malované u Mlynova, t. č. bytem Přeselany, okr. Topolčany - Slovenská republika.
Členové pražského regionu vyjadřují svou hlubokou úctou.

Chomoutov

Dne 9. 10. 1995 zemřela v Chomoutově po krátké, těžké nemoci ve věku 71 let naše krajkanka pí. Helena Ltněničková rod. Havličková, původem z Mlčoc na Volyni.

Dne 29. 10. zemřel po dlouhé nemoci ve věku 82 let krajan a člen Sdružení p. Antonín Tabánský, nar. v Berestecku na Volyni, bytem v Chomoutově.
Dne 20. října zemřel po těžké nemoci člen chomoutovského regionu p. Vladimír Tomášek ze Zdobulnova, bytem v Chomoutově, ve věku nedožitých 80 let.

Kdo jste je znali, vzpomeňte s námi!

Za region Chomoutov Jiřina Kačerová
a Alexandr Hloušek

Žatecký region

Dne 26. října zemřel člen Sdružení a člen výboru Vladimír Pirožek, který v březnu oslavil své 70. narozeniny. Jeho odchod nás nesmírně překvapil a zarmoutil. 3. listopadu jsme se s ním rozloučili na poslední cestě. Chceme též projevit celí jeho rodině upřímnou a hlubokou soustrast.

Za žatecký region Kamila Ondrová

Severomoravský region

Dne 20. 10. zemřela naše milá krajkanka - členka SČVP severomoravského regionu pí. Kristýna Jelineková z Arnultovic, ve věku 87 let. Pocházela z Hlinska na Volyni.
Všem pozostalým vyjadřujeme upřímnou soustrast.

Za výbor regionu Vladimír Samec
a Václav Dubec

Region Frydlant

Oznamujeme krajanům, že dne 9. 11. zemřel ve věku 73 let pan Jaroslav Švorc z Hermanic. Zprávu nám podala jeho rodina, která tímto vyjadřujeme hlubokou a upřímnou úctou.

Za region Frydlant E. Silný

OZNÁMENÍ

Členské schůzky regionu Praha budou i v příštím roce nadále vždy poslední středu v měsíci od 15.00 hod., Legerova 22, 5. poschodí. Tedy jmenovitě: 31. 1. 1996, 28. 2., 27. 3., 24. 4., 29. 5., 26. 6., 25. 9., 30. 10., 27. a 30. 12. (výjimkou v pondělí!). V červenci a srpnu se schůzky nekonají.

Za pražský region - Malinská

DARY na konto SDRUŽENÍ - TISKOVÝ FOND:

Sbírka na tiskový fond mezi účastníky setkání, o němž jsme psali v minulém čísle v článku "Ocenění odvážného počínání", vynesla 3.710 Kč - předal Ing. Hofman. Helena Nováková, Nymburk - 100 Kč. Manželé Jarych, Milovice - 130 Kč. Luboš Petříček, Brno - 100 Kč. Emil Macoun, Nová Hradečná - 100 Kč. Manželé Stanislav a Marie Jankovi, Příbor - 200 Kč. Libuše a Josef Jano, Ostrava-Poruba - 200 Kč. Anna Gabrielová, Police nad Metují - 100 Kč. Ze setkání rodáků obce Ozerany České v Medlově - 1.300 Kč. Václav Kytíl, Maštov - 300 Kč. Bohumil Sedláček, Karben - SRN - 50 DEM. Ing. Lešnerová, reg. Teplice - 200 Kč. Lydie Vařeková-Stajtejská, Mohelnicke - 200 Kč. Antonín Bartoš, Velké Losiny - 100 Kč. Božena Dusová, Velké Losiny - 100 Kč. Marie Lomská, reg. Praha - 200 Kč. Václav Velich, Tisová - 50 Kč.

Za olomoucký region přispěly: Emilie Soušková - 200 Kč, Marie Karabcová - 100 Kč, Nataša Jonáková (St. Město p. Sněžníkem) - 100 Kč, a Nina Vofečková (tamtéž) - 100 Kč. Dar předala Emilie Bouzková, Grygov. A ještě zvláštní dar: pí. Marie Pánková věnovala 1.000 Kč za uvezení reklamy své firmy při vydání historické mapy.

Vzpomínky na malou českou vesničku na Volyni

Bylo mluhvé ráno 11. 11. 1943. Naši malou vesničku probudil hukot letadel a hukot motorů aut. Nikdo z občanů netušil, co to má znamenat, když SS obkličili naši vesničku. Posílili se alkoholem, aby mohli vrazit dospělé i děti bez jakéhokoliv souhlasu. Zbytky lidí pak nahnali do hořících domků Michny Sergejovy.

Těch pár lidí, kteří přežili, druhý den narychlo sbíralo rakve z desek. Pochovávaly se i 3 osoby v jedné rakvi. Celou zimu jsme prožili pod německým útlakem, který na jaře 1944 vystřídali banderovci. Kdo zůstal po tom všem naživu, přihlásil se do armády generála Svobody, aby pomohl osvobodit starou vlast od Němců. Ale ještě mnoho našich lidí padlo u Dukly i po celých Čechách, než se jim podařilo osvědčit naši státočinnost Prahu a podávat se na radná místa svých předků.

Ti, co zůstali, stále na svou vesničku vzpomínají. N. Kravčíková

Důležité upozornění! Jelikož se volně doteč darci na název a číslo konta Sdružení, rozhodli jsme se, že tento údaj budeme uvádět v každém čísle Zpravodaje. Návěza konta: Sdružení Čechů z Volyně a jejich přátel, Praha. Číslo konta: 7054454-018/0800 Dary můžete poslat také na adresu hospodyňky Sdružení: Marie Nečasová, Svidnická 509, 181 00 Praha 8. Prosíme čtenáře, aby nás neupomínali o zveřejňování darů - dary můžeme uveřejnit teprve po obdržení účetního dokladu !!

Tiřáz Zpravodaj - Vydává Sdružení Čechů z Volyně a jejich přátel pro potřeby svých členů. Za obsahovou náplň článků odpovídají jejich autoři. Vychází jako občanský Sférický časopis. Věra Latzelová Příspěvký výbor honorovány, nevýdáné rukopisy se nevrací. Příspěvký zastleže do 3. každého měsíce na adresu: Věra Latzelová Slapská 1910/6, 100 00 Praha 10. Podávání novinových zásišek povoleno Česká pošta, s.p., odštěpným závodem Praha č. j. nov. 5400/95 ze dne 8. 8. 1995. Toto číslo vyšlo 22. listopadu 1995.